

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Γ. ΓΑΚΙΔΗΣ

Δικηγόρος

Θεσσαλονίκη, Αριστοτέλους 14, ΤΚ 54623, τηλ. 2310235700, fax 2310277178, e-mail: gakidis1@otenet.gr

I. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 53 του Κώδικα Δημοσίων Έργων (Ν. 3669/2008), «9. Αν η πληρωμή ενός λογαριασμού καθυστερήσει χωρίς υπαιτιότητα του αναδόχου, πέρα του διμήνου από την υποβολή του, οφείλεται, αν υποβληθεί έγγραφη όχληση και από την ημερομηνία υποβολής της, τόκος υπερημερίας που υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 4 του π.δ. 166/2003 (ΦΕΚ 38 Α') και ο ανάδοχος μπορεί να διακόψει τις εργασίες, αφού κοινοποιήσει στη διευθύνουσα υπηρεσία ειδική έγγραφη δήλωση».

Με το άρθρο 4 του Π.Δ. 166/2003 ορίζονται τα εξής: «Τόκος σε περίπτωση καθυστέρησης πληρωμής. 1. Τόκος υπερημερίας οφείλεται από την ημέρα που ακολουθεί την ημερομηνία πληρωμής ή το τέλος της περιόδου πληρωμής που ορίζει η σύμβαση. 2. Εάν δεν συμφωνήθηκε ορισμένη ημέρα ή προθεσμία πληρωμής της αμοιβής, ο οφειλέτης γίνεται υπερήμερος, χωρίς να απαιτείται όχληση, και οφείλει τόκους: α. Εάν παρέλαβε το τιμολόγιο ή άλλο ισοδύναμο για πληρωμή έγγραφο μέχρι το χρόνο της παραλαβής των αγαθών ή της παροχής των υπηρεσιών ή αν δεν παρέλαβε ή δεν είναι βέβαιο πότε παρέλαβε τέτοιο έγγραφο, μόλις περάσουν 30 ημέρες από την παραλαβή των αγαθών ή την παροχή των υπηρεσιών. β. Εάν από το νόμο ή τη σύμβαση προβλέπεται διαδικασία αποδοχής ή ελέγχου για την επαλήθευση της αντιστοιχίας συμφωνημένων και παραλαμβανομένων αγαθών ή υπηρεσιών, μόλις περάσουν 30 ημέρες από την ολοκλήρωση της διαδικασίας αποδοχής ή ελέγχου, εφόσον παρέλαβε το τιμολόγιο ή άλλο ισοδύναμο για πληρωμή έγγραφο μέχρι την ολοκλήρωση της εν λόγω διαδικασίας. γ. Εάν η παραλαβή των αγαθών ή η παροχή των υπηρεσιών ή η διαδικασία αποδοχής ή ελέγχου έχει προηγηθεί, μόλις περάσουν 30 ημέρες από το χρόνο παραλαβής του τιμολογίου ή άλλου ισοδύναμου για πληρωμή εγγράφου. δ. Στις συμβάσεις μεταξύ επιχειρήσεων και δημοσίων αρχών της παραγράφου 1α του άρθρου 3 του παρόντος, η προθεσμία καταβολής τόκων σε κάθε μία από τις παραπάνω περιπτώσεις, ορίζεται αποκλειστικώς σε 60 ημέρες. 3. Ο δανειστής δικαιούται τόκους, εφόσον α) έχει εκπληρώσει τις συμβατικές και νόμιμες υποχρεώσεις του και β) δεν έχει εισπράξει εγκαίρως το οφειλόμενο ποσό, εκτός, εάν δεν υπάρχει ευθύνη του οφειλέτη για την καθυστέρηση. 4. Το ύψος του τόκου υπερημερίας που είναι υποχρεωμένος να καταβάλλει ο οφειλέτης υπολογίζεται με βάση το επιτόκιο που εφαρμόζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στην πιο πρόσφατη κύρια πράξη αναχρηματοδότησης, η οποία πραγματοποιείται πριν από την πρώτη ημερολογιακή ημέρα του οικείου εξαμήνου ["επιτόκιο αναφοράς"] προσαυξημένο κατά επτά εκατοστιαίες μονάδες ["περιθώριο"], εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στην σύμβαση. Το επιτόκιο αναφοράς το οποίο ισχύει την πρώτη ημερολογιακή

ημέρα του οικείου εξαμήνου, εφαρμόζεται και για τους επόμενους έξι μήνες. 5. Ο δανειστής, εκτός από τους τόκους, έχει δικαίωμα να απαιτήσει από τον υπερήμερο οφειλέτη και εύλογη αποζημίωση για τα έξοδα είσπραξης της οφειλόμενης αμοιβής. Τα έξοδα αυτά υπόκεινται σε σχέση με την οφειλόμενη αμοιβή στις αρχές της διαφάνειας και της αναλογικότητας».

Κατά το άρθρο 3 του Π.Δ. 166/2003, «Ἐπιτόκιο που ορίζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για τις βασικές πράξεις της αναχρηματοδότησης» είναι το επιτόκιο που ισχύει για τέτοιες πράξεις στις προσφορές με σταθερό επιτόκιο. Στην περίπτωση κατά την οποία μία βασική πράξη αναχρηματοδότησης πραγματοποιήθηκε, σύμφωνα με τη διαδικασία προσφοράς με κυμαινόμενο επιτόκιο, το τελευταίο αυτό επιτόκιο αναφέρεται στο οριακό επιτόκιο που προέκυψε από τη συγκεκριμένη προσφορά» *(Πρόκειται για το ελάχιστο επιτόκιο με βάση το οποίο η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα βασίζει τις πράξεις ανοιχτής αγοράς για την παροχή ρευστότητας στις εθνικές και κεντρικές τράπεζες μέσω τακτικών δημοπρασιών. Το ελάχιστο επιτόκιο προσφοράς είναι ταυτόσημο με το παρεμβατικό επιτόκιο, το οποίο ορίζεται από την ΕΚΤ σχεδόν μία φορά το μήνα στα πλαίσια της νομισματικής της πολιτικής).*

II. Ακολούθως σημειώνονται τα επιτόκια που έχει ορίσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για τις βασικές πράξεις της αναχρηματοδότησης από 1^{ης} Ιανουαρίου 2001 έως σήμερα, στα οποία πρέπει να προστεθεί το «περιθώριο» των επτά εκατοστιαίων μονάδων.

Μεταβολές παρεμβατικού επιτοκίου της ΕΚΤ από το επίπεδο του 4.75% της 1ης Ιανουαρίου 2001:

10 Μαΐου 2001	Μείωση στο 4.50%
30 Αυγούστου 2001	Μείωση στο 4.25%
17 Σεπτεμβρίου 2001	Μείωση στο 3.75%
8 Νοεμβρίου 2001	Μείωση στο 3.25%
5 Δεκεμβρίου 2002	Μείωση στο 2.75%
6 Μαρτίου 2003	Μείωση στο 2.50%
5 Ιουνίου 2003	Μείωση στο 2.00%
1 Δεκεμβρίου 2005	Αύξηση στο 2.25%
3 Μαρτίου 2006	Αύξηση στο 2.50%
8 Ιουνίου 2006	Αύξηση στο 2.75%
3 Αυγούστου 2006	Αύξηση στο 3.00%

7 Οκτωβρίου 2006	Αύξηση στο 3.25%
7 Δεκεμβρίου 2006	Αύξηση στο 3.50%
8 Μαρτίου 2007	Αύξηση στο 3.75%
6 Ιουνίου 2007	Αύξηση στο 4.00%
3 Ιουλίου 2008	Αύξηση στο 4,25%

III. Επειδή οι διατάξεις της παρ. 9 του άρθρου 53 του Ν. 3669/2008 απαιτούν την υποβολή όχλησης ως αναγκαία προϋπόθεση της τοκοφορίας, ενώ εκείνες του άρθρου 4 του Π.Δ. 166/2003 όχι («ο οφειλέτης γίνεται υπερήμερος, χωρίς να απαιτείται όχληση, και οφείλει τόκους»), **θεωρώ ότι δεν αποκλείεται, καταρχήν, η αναζήτηση τόκων λόγω καθυστέρησης εξόφλησης λογαριασμού και χωρίς την υποβολή σχετικής όχλησης.** Άλλωστε, όπως σημειώνεται και στην Εγκύκλιο 18/2008 του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ (αριθ. πρωτ. Δ17/05/107/ΦΝ 433/16. 9. 2008) «ο νόμος 3669/08 αποτελεί κωδικοποίηση ισχυουσών διατάξεων και δεν θέτει ο ίδιος νέο δίκαιο. Επομένως σε περίπτωση αντιφάσεων μεταξύ του ν. 3669/08 και των κωδικοποιούμενων διατάξεων, οι τελευταίες υπερέχουν εφόσον η τυχόν διαφοροποίηση στο ν. 3669/08 δεν οφείλεται σε θεμιτή και επιτρεπόμενη (με βάση την σχετική εξουσιοδότηση) παρέμβαση στην ισχύουσα νομοθεσία, όπως είναι η απαλοιφή καταργημένων διατάξεων ή η σύμπτυξη διατάξεων με παρόμοιο περιεχόμενο».

IV. Ακολουθεί Υπόδειγμα όχλησης για την τοκοφορία Λογαριασμού, η οποία πρέπει να υποβάλλεται αμέσως μετά την παρέλευση διμήνου από την υποβολή του Λογαριασμού. Υπενθυμίζω την υποχρέωση του αναδόχου για τακτοποίηση των οφειλόμενων ασφαλιστικών εισφορών (βλ. την υπ' αριθ. 3474/2006 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας: «..... ο ανάδοχος του έργου δικαιούται τόκων υπερημερίας μόνον εάν ο κύριος του έργου καθυστερήσει, άνευ υπαιτιότητας του αναδόχου, να ενεργήσει την πληρωμή επί τη βάση πιστοποιήσεως υποβληθείσας προς έγκρισιν, θεωρείται δε ότι συντρέχει καθυστέρησης διενεργείας πληρωμών, με συνέπειαν την οφειλήν τόκων υπερημερίας, μόνον εάν παρέλθει δίμηνον από της υποβολής της πιστοποιήσεως προς έγκρισιν (ΣΕ 136/2004, 461/2004, 1009/2005 κ.ά.) δεν υφίσταται υπαιτιότης του κυρίου του έργου οργανισμού τοπικής αυτοδιοικήσεως ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου εκ της μη πληρωμής υποβληθέντος λογαριασμού, όταν ο λογαριασμός ούτος δεν συνοδεύεται υπό βεβαιώσεως περί καταβολής των υπό του αναδόχου οφειλομένων ασφαλιστικών εισφορών (πρβλ. ΣΕ 9079/1999) και, κατά συνέπειαν, δεν γεννάται υποχρέωσις αυτού προς καταβολήν τόκων υπερημερίας επί των καθυστερουμένων ποσών καθ' όλον το χρονικόν διάστημα κατά το οποίον διαρκεί η παράλειψις του αναδόχου να υποβάλη την κατά τα ανωτέρω απόδειξιν περί καταβολής των υπέρ του Ι.Κ.Α. ασφαλιστικών εισφορών»).

ΠΡΟΣ

ΑΙΤΗΣΗ - ΟΧΛΗΣΗ

Τ.

(Ημερομηνία)

I. Όπως γνωρίζετε, με την από μεταξύ μας σύμβαση αναλάβαμε την εκτέλεση του έργου με τίτλο «.....».

II. Στις υποβάλαμε νομίμως ενώπιον της Διευθύνουσας Υπηρεσίας για έλεγχο – επισημειωματική έγκριση τον Λογαριασμό, προκειμένου να πιστοποιηθεί και πληρωθεί εργολαβικό αντάλλαγμα ύψους (με τον ΦΠΑ) ευρώ. Ο υπόψη Λογαριασμός εγκρίθηκε, αρμοδίως, στις, πλην όμως δεν εξοφλήθηκε μέχρι σήμερα, χωρίς δική μας υπαιτιότητα.

III. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 53 του Κώδικα Δημοσίων Έργων (Ν. 3669/2008), «9. Αν η πληρωμή ενός λογαριασμού καθυστερήσει χωρίς υπαιτιότητα του αναδόχου, πέρα του διμήνου από την υποβολή του, οφείλεται, αν υποβληθεί έγγραφη όχληση και από την ημερομηνία υποβολής της, τόκος υπερημερίας που υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 4 του π.δ. 166/2003 (ΦΕΚ 38 Α') και ο ανάδοχος μπορεί να διακόψει τις εργασίες, αφού κοινοποιήσει στη διευθύνουσα υπηρεσία ειδική έγγραφη δήλωση».

IV. Σύμφωνα με τα ανωτέρω, ο εγκεκριμένος στις, από τον Προϊστάμενο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, Λογαριασμός έπρεπε να εξοφληθεί μέχρι και την Η παράλειψη του κυρίου του έργου (η οποία συνεχίζεται μέχρι σήμερα) να εξοφλήσει τον υπόψη Λογαριασμό εμπρόθεσμα, χωρίς να συντρέχει δική μας υπαιτιότητα, αντίκειται στις προαναφερόμενες διατάξεις και συνεπάγεται την υπερημερία του.

Για όλους τους παραπάνω λόγους υποβάλλουμε την παρούσα ως **όχληση** για την τοκοφορία του Λογαριασμού (κατά την έννοια της παρ. 9 του άρθρου 53 του Ν. 3669/2008) και **ζητούμε** να μας καταβληθεί, άμεσα, το ποσό των **πλέον των τόκων υπερημερίας από την επίδοση της παρούσας και μέχρι την πλήρη εξόφληση.**

Με την επιφύλαξη κάθε δικαιώματός μας και, ιδίως, του εκ της παρ. 5 του άρθρου 4 του Π.Δ. 166/2003 δικαιώματος να απαιτήσουμε εύλογη αποζημίωση για τα έξοδα είσπραξης της οφειλόμενης αμοιβής.

Αρμόδιος δικαστικός επιμελητής να επιδώσει την παρούσα α) στ..... και β) στ....., προκειμένου να λάβουν γνώση και για τις νόμιμες συνέπειες, αντιγράφοντάς την ολόκληρη στο αποδεικτικό επίδοσης.

Ο Αιτών